

İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

SOSYALİM DENEME SINAVI-2

27 ŞUBAT 2017
MUSTAFA PETEK
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

"Ankara'nın merkez seçilmesinde Ali Fuat Paşa komutasında Millî Mücadele'yi destekleyen bir kolordu olması, Ankara'ya yurdun her yerinden demir yolu ulaşımı kolaylığı, Batı Anadolu'da Yunanlılara karşı yapılacak bir savaşta bölgeye yakın olması, İstanbul ve diğer şehirlerle haberleşme imkânının daha fazla olması etkili olmuştur."

1) Yukarıda anlatılan bilgilerden yola çıkarak Ankara'nın başkent seçilmesinde hangi faktör etkili değildir?

- A. Ulaşım
- B. Haberleşme
- C. Askeri
- D. Ekonomik

"Mustafa Kemal, Ankara milletvekillerinden inançlarını kaybetmemelerini ve millî amaçlar etrafında azim ve bilinçle çalışmalarını talep etti. Ayrıca İstanbul'da toplanacak olan Mebusan Meclisinde bir Müdafaa-i hukuk grubu kurulmasını, Misakımillî'nin kabul edilmesini istedi."

2) Yukarıdaki bilgilerden hareketle Milli mücadele döneminde M. Kemal'in böyle bir istekte bulunması onun neyi amaçladığını gösterir?

- A. İtilaf Devletleri ile uzlaşmaya çalıştığını
- B. Mecliste millî bir ruh oluşturmak istediğini
- C. Kendisinin meclis başkanı olmak istediğini
- D. Mecliste bölgesel kararlar almak istediğini

"Millî Mücadele'nin ilkeleri belirlenmiştir, millî ve bölünmez bir Türk vatanının sınırları çizilmiştir. Erzurum ve Sivas Kongrelerinde alınan kararlar Mebusan Meclisi tarafından kabul edilmiştir. Millî Mücadele'nin siyasi programı niteliğinde olan bu belgenin kabulü ile Türk milletinin kabul edebileceği barış şartları belirlenmiştir."

3) Yukarıda anlatılan bu belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Misak-ı Milli
- B. Misak-ı İktisadi
- C. Teşkilat-ı Esasi
- D. Kuvay-i Milliye

"İstanbul'un resmen işgal edilmesi ve Mebusan Meclisi'nin kapatılması üzerine Mustafa Kemal, yeni bir meclisin açılması çalışmalarına başladı. 19 Mart 1920'de vali ve kolordu komutanlarına bir genelge göndererek seçimlerin yeniden yapılmasını istedi. Kurulacak mecliste yeni seçilecek milletvekillerinin yanında son Mebusan Meclisi'nden Anadolu'ya geçen milletvekillerinin de haklarının korunacağını belirtti."

4) M. Kemal'in kapatılan Son Osmanlı Mebuslar Meclisinden Ankara'ya gelecek olan milletvekillerinin haklarını koruması onun özellikle hangisine verdiği önemi gösterir?

- A. Milli Bağımsızlığa
- B. Milli Egemenliğe
- C. Milletvekili Sayısına
- D. Milli Ekonomiye

M. Kemal, Meclise karşı çıkan ayaklanmaları bastırmak ve Milli mücadeleye karşı olumsuz propagandaları engellemek amacıyla;

- I. Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
- II. İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- III. Hâkimiyet-i Milliye ve Anadolu Ajansı'nın kurulması

5) Yukarıdaki öncüllerden hangisi ya da hangilerini eyleme geçirmiştir?

- A. Yalnız I
- B. I ve II
- C. II. ve III
- D. I. II. ve III

"Bu zafer ile Millî Mücadele'nin ve İstiklal Harbi'nin bir cephesi kapanmış, Anadolu İhtilali'nin de 1920 yılı ortalarında geçirdiği tehlikelerden sonra prestiji artmış oluyordu. Asıl harbi batıda yapacak olan Türk ordusu, artık arkası emin şekilde dövüşecek ve bu cephedeki birliklerden bir kısmı Batı Cephesi'ne nakledilecekti. Bunlardan başka Rusya'dan gelecek yardımlar için yol açılmış bulunuyordu."

Sabahattin Selek, Kurtuluş Savaşı, C I, s. 311, 312.

6) Kurtuluş Savaşımızın anlatıldığı bilgiye göre bahsedilen cephemiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Batı Cephesi
- B. Güney Cephesi
- C. Doğu Cephesi
- D. Çanakkale Cephesi

Güney Cephesi'nde Fransızlara ve onlarla iş birliği yapan Ermenilere karşı sürdürülen mücadele Sakarya Zaferi'nin kazanılmasına kadar devam etti. Bu zaferin ardından Fransızlar, Güney Anadolu topraklarında tutunamayacaklarını görerek 20 Ekim 1921'de TBMM Hükûmeti ile Ankara Antlaşması'nı imzaladılar. Bir süre sonra da işgal altında tuttıkları Adana ve Antep'ten çekildiler.

7) Buna göre anlatılanlardan yola çıkarak hangisine ulaşılabilir?

- A. Askeri zaferler siyasi zaferleri beraberinde getirmiştir.
- B. Kurtuluş Savaşı Sakarya Zaferi ile sona ermiştir.
- C. Güney cephesinde düzenli ordumuz savaşılmıştır.
- D. Fransızlar Ankara Antlaşmasını İstanbul Hükûmeti ile imzalamıştır.

Kuvayı millie birlikleri büyük fedakârlıklarla yürüttükleri mücadeleye rağmen düzenli Yunan ordusunu durduracak ve Anadolu'dan tamamen söküp atabilecek durumda değildi. Çünkü genellikle askerî eğitimden yoksun kişilerin oluşturduğu bu birlikler silah ve cephane yönünden yetersizdi. Ayrıca belli bir merkezden emir almadıkları için askerî disiplinden uzak ve birbirlerinden habersiz şekilde savaşıyorlardı. Diğer yandan bazı Kuvayı milliyeciler keyfî davranışlarıyla halkın şikâyetlerine neden olarak Millî Mücadele'ye zarar veriyorlardı.

Buna göre;

- I. Kuvayı Millie birlikleri askerî disiplinden yoksundurlar.
- II. Kuvayı Millie birliklerinin haberleşme imkânları gelişmiştir.
- III. Kuvayı Millie birlikleri düşmanı yavaşlatmakta ama durduramamaktadır.

8) Yukarıda anlatılan bilgilerden yola çıkarak hangi öncül ya da öncüllere ulaşabiliriz?

- A. Yalnız II
- B. I ve III
- C. Yalnız III
- D. I, II ve III

Mustafa Kemal, Londra Konferansı'na heyet göndermekle askerî zaferi siyasi bir başarıyla tamamlamış oldu. Buna göre;

- I. Londra Konferansı'na katılmakla TBMM Hükûmetinin tanınmasını sağlamıştır.
- II. Türk milletinin haklı davasını dünya kamuoyuna anlatmıştır.
- III. Türkler hakkında yapılan "Barış istemiyorlar." şeklindeki propagandaları boşa çıkarmıştır.

9) Yukarıdaki öncüllerin hangisi ya da hangileri bu durumu destekleyici niteliktedir?

- A. Yalnız II
- B. II. ve III
- C. I, II ve III
- D. I ve II

İnönü zaferi sonrası Fransa, Güney Cephesi'nden sonra Anadolu'da başlayan Millî Mücadele'nin basit bir direniş hareketi olmadığını görmüştü. İtalya ise Yunanistan'ı daha da güçlendirecek olan Sevr Antlaşması'ndaki bazı hükümlerin çıkarlarına aykırı olduğunu düşünüyordu. Ayrıca bu devletler Yunanlıların başarısızlığından sonra Sevr Antlaşması'ndaki maddelerin silah gücüyle uygulanamayacağını da anlamışlardı. Bunun üzerine İtalya ve Fransa, İngiltere'yi de ikna ederek antlaşma hükümlerini yumuşatıp uygulanabilir hâle getirmek amacıyla Londra'da bir konferans toplamaya karar vermişlerdi.

10) Bu bilgilerden yola çıkarak ulaşabileceğimiz doğru sonuç hangisidir?

- A. İtilaf Devletleri arasındaki görüş ayrılıkları oluşmuştur.
- B. İtalya Ermenistan'ın güçlendirilmesinden yanadır.
- C. Fransa Milli mücadeleyi basit bir ayaklanma olarak görmektedir.
- D. Toplamak istedikleri konferans Lozan Konferansıdır.

M. Kemal, cehalete karşı savaşın da en az bağımsızlık savaşı kadar önemli olduğunu düşünmüş, gönüllü olarak cepheye gitmek için Ankara'ya gelen öğretmenleri tekrar okullara göndermiştir. Kütahya-Eskişehir savaşlarının tüm şiddetiyle devam ettiği günlerde de Ankara'da bir eğitim kongresinin toplanmasını sağlamıştır. Dönemin Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey'in savaş nedeniyle kongrenin ertelenmesi önerisini kabul etmeyen Mustafa Kemal açık konuşmasını da bizzat kendisi yapmıştır.

11) Kütahya-Eskişehir savaşları devam ederken yapılan bu kongre aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İzmir İktisat Kongresi
- B. Türk Tarih Kongresi
- C. Erzurum Kongresi
- D. Maarif Kongresi

M. Kemal Nutuk'ta şöyle anlatır;

*"1. sayılı emrimle her ilçede bir komisyon kurdurdum.
2. sayılı emrime göre her aile birer kat çamaşır,
çorap hazırlayıp komisyonuna teslim edecekti.
3. sayılı emrimle tüccarın ve halkın elinde bulunan
çamaşırlık bez, her türlü kışlık ve yazlık kumaş, kalın
bez, kösele, meşin, tel, çivi, kundura ipliği, nal, mih,
yem torbası, yular, semer ve urgan stoklarının yüzde
kırkına, bedeli sonradan ödenmek üzere el koydum."*

12) Kurtuluş Savaşı sırasında ordunun ihtiyaçları için çıkarılan bu emirler aşağıdakilerin hangisinin kapsamında yer almaktadır?

- A. Teşkilat-ı Esasiyenin
- B. Takrir-i Sükûnun
- C. Tevhid-i Tedrisatın
- D. Tekâlif-i Milliye'nin

Türk milletinin gösterdiği fedakârlıklar ve kahramanlıklar kadar Millî Mücadele sürecinde çektiği acılar ve sıkıntılar da edebiyatımıza konu olmuştur. Halide Edip Adivar bu acıları ve sıkıntıları yerinde görerek kaleme alan ünlü yazarlarımızdan biridir.

13) Aşağıdakilerden hangisi bu yazarımıza ait Kurtuluş Savaşı'nda yaşananları anlatan eserdir?

- A. Dolu Dizgin
- B. Yaban
- C. Türk'ün Ateşle İmtihanı
- D. Çankaya

Lozan Barış Antlaşması'yla Türkiye siyasi ve ekonomik bağımsızlığını diğer devletlere kabul ettirmiş, devletler ailesinin eşit ve saygın bir üyesi olarak dünya siyasetindeki yerini almıştır.

14) Lozan Antlaşmasında alınan kararlardan hangisi özellikle ekonomik bağımsızlıkla ilgilidir?

- A. Meriç Nehri Türkiye ile Yunanistan arasında sınır kabul edildi.
- B. Türkiye-Suriye sınırı Ankara Antlaşması'yla daha önceden belirlendiği şekliyle kabul edildi.
- C. Kapitülasyonlar tamamen kaldırıldı.
- D. Bütün azınlıklar Türk vatandaşı kabul edildi.

Mustafa Kemal'in amacı, önce yurdumuzu işgalden kurtarmak, ardından da millî egemenliğe dayanan kayıtsız şartsız, bağımsız yeni bir Türk devleti kurmaktır. Buna göre;

- I. Amasya Genelgesi'nde: *"Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır."*
- II. Erzurum Kongresi'nde: *"Kuvayı milliyeyi güçlendirmek ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır."*
- III. Sivas'a geldiğinde çıkardığı gazete: *"İrade-i Milliye"*
- IV. Meclis açıldığında: *"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir"*

15) Yukarıdaki öncüllerden hangisi ya da hangileri onun millî egemenliğe dayanan bir devlet kurmak istediğinin göstergesidir?

- A. I. ve II
- B. I. III ve IV
- C. II. III ve IV
- D. I. II. III. ve IV

Mustafa Kemal, İzmir İktisat Kongresi'nin açılışında yaptığı konuşmada yabancılara tanınan ekonomik ayrıcalıkların Osmanlı Devleti'ni çöküntüye uğrattığını anlattı. Kongrenin ekonomik kalkınma çarelerini aramak ve milletimizi mutluluğa ulaştırmak için izlenecek yolları bulmak amacıyla toplandığına dikkat çekti.

16) Yukarıdaki bilgilerden hareketle İzmir İktisat Kongresinden sonra hangi çalışmalar gerçekleştirilmiş olamaz?

- A. Hammaddesi yurt içinde olan kaynakların kullanılması teşvik edilmiştir.
- B. El tezgâhlarından fabrikalaşmaya doğru gidilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- C. Sanayinin teşvik edilmesi ve milli bankaların kurulması kararlaştırılmıştır.
- D. Yabancı sermayenin ülke dışına çıkarılması vurgulanmıştır.

Abdülmecit Efendi'yi halife seçen TBMM ondan yalnızca halife unvanını kullanmasını ve millî egemenliğe zarar verecek hareketlerden kaçınmasını bekliyordu. Ancak o kendisini siyasi bir güç olarak gördüğü için Meclisin bu beklentisine uygun davranışlarda bulunmadı. Halifeliğin yanı sıra Abdülmecit bin Abdülaziz Han şeklinde bir de saltanat unvanı kullanmaya başladı. Sultanlara özgü gösterişli resmî törenler düzenleyerek cumhuriyet yönetimine karşı olan çevreleri sarayında kabul etti.

Buna göre;

- I- Abdülmecid Efendi saltanatın kaldırılmasına rağmen padişah gibi davranmıştır.
- II- Abdülmecid Efendi millî egemenliğe aykırı davranmıştır.
- III- TBMM, Abdülmecid Efendi'nin siyasi yetkilerine dokunmamıştır.

17) Yargılarından hangisi ya da hangilerine ulaşabiliriz?

- A. I ve II
- B. Yalnız III
- C. II ve III
- D. I, II ve III

“Türk milleti, evlatlarına vereceği eğitimi okul ve medrese adında birbirinden büsbütün başka iki cins kuruma bölmeye bugünkü günde katlanabilir miydi? Eğitim ve öğretimde birlik olmadıkça aynı fikirde, aynı zihniyette fertlerden oluşmuş bir millet yapmaya imkân aramak boş şeylerle uğraşmak olmaz mıydı?”
(Atatürk)

18) Atatürk'ün yukarıdaki sözlerinden hareketle hangi inkılap gerçekleştirilmiştir?

- A. Tekâlif i Milliye Emirleri
- B. Tevhid i Tedrisat Kanunu
- C. Kabotaj Kanunu
- D. Takriri i Sükûn Kanunu

Birbirinden farklı düşünce ve istekleri temsil eden partilerin bulunması demokrasi ile yönetilen ülkelerin temel özelliğidir. Halk, kendi düşünce ve isteklerini temsil eden partileri özgür ve demokratik ortamda seçerek yönetime katılır.

19) Aşağıdaki partilerden hangisi Atatürk döneminde çok partili hayata geçiş çalışmaları kapsamında kurulmuş bir parti değildir?

- A. Cumhuriyet Halk Fırkası
- B. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C. Demokrat parti
- D. Serbest Cumhuriyet Fırkası

Bu kurumların başlarındaki bulunan kişiler asıl dinin kendileri tarafından temsil edildiğini söyleyerek toplumsal parçalanmalara neden oluyor, insanların dinî duygularını kullanarak maddi kazanç elde etmeye çalışıyorlardı. Ayrıca inkılaplara karşı çıkarak cumhuriyet rejiminin ülkemizde yerleşip güçlenmesini önlemek istiyorlardı.

20) Parçada anlatılan kurumların zararlarını önlemek amacıyla hangi inkılap gerçekleştirilmiştir?

- A. Cumhuriyet ilan edilmiştir.
- B. Saltanat kaldırılmıştır.
- C. Çok partili hayata geçilmiştir.
- D. Tekke ve zaviyeler kapatılmıştır.

Test bitti kontrol ediniz...

Mustafa PETEK

Sosyal Bilgiler Öğretmeni